

De sixties binnenstebuiten

Geert Buelens boekstaaft de overrompelende jaren van Beatles, Black Panthers en Bedsellers

De jaren 60, dat waren The Beatles, The Rolling Stones en Bob Dylan, Woodstock en de hippiecultuur, de moorden op de gebroeders Kennedy en Martin Luther King, de Koude Oorlog, de Vietnamtragedie, Leuven Vlaams en de

eerste man op de maan. In de monumentale cultuurgeschiedenis van Geert Buelens krijgen deze namen en gebeurtenissen allemaal hun deel. JOHN VERDOORT

Geert Buelens is een Vlaming die literatuurprofessor is aan de universiteiten in Utrecht en het Zuid-Afrikaanse Stellenbosch. Hij schreef een monumentale studie over de dichter Paul van Oostaijen en grasduinde in het werk van de dichters uit de Eerste Wereldoorlog. Maar wat hij nu voor mekaar heeft gekregen in *De Jaren Zestig*, grenst aan het onwaarschijnlijke. Buelens werd geboren in 1971

en heeft de sixties dus niet gemist. Toch keert hij in deze monumentale cultuurgeschiedenis dat mythische decennium binnenstebuiten. In hoofdstukken die titels dragen als *Liefde, Werk, Macht, Muziek of Kennis* spit hij niet alleen een onvoorstelbaar boeiende hoeveelheid kennis over de jaren 60 naar boven, maar verbindt hij alles met alles. Niet alleen de evidente namen en gebeurtenissen passeren de revue, maar Buelens schrijft over politiek, zoals de situatie in China onder Mao of het Apartheidsregime in Zuid-Afrika, of over geloof wanneer hij het heeft over het Tweede Vaticaanse Concilie, de toenemende secularisering en de beruchte quote van John Lennon toen hij verklaarde dat The Beatles "populairder dan Christus" waren. In het hoofdstuk dat *Liefde* heet, schrijft hij met

veel inzicht over de seksuele revolutie en hoe een boek als *Turks Fruit* van Jan Wolkers en de verfilming ervan door Paul Verhoeven het conservatieve denken over seks en erotiek veranderde. Opnieuw komt John Lennon langs toen hij en zijn partner Yoko Ono naakt gingen op de hoes van *Two Virgins*. En de voorlichtingsboekjes werden, vooral in Nederland, letterlijk 'open en bloot'. Maar ook platte commerciële muziek, geproduceerd door Johnny Hoes, maakte van de seksuele revolutie een lachertje met lp's als *Ik Heb Zo'n Zin* en *11 Andere Bedsellers*.

Rode Boekje

Haast zonder onderscheid schrijft Buelens over hoge en lage cultuur, wereldomvattende revoluties en haast vergeten

faits divers die toch veel vertellen over de tijd van toen. Hoeveel mensen hier in het Westen hebben niet gezaaid met het Rode Boekje van voorman Mao als de nieuwe Bijbel van de moderne tijd, terwijl hij miljoenen onderdanen in de armoede stortte en iedereen die ook maar twijfelde aan de woorden van de Grote Voorganger genadeloos werd opgejaagd, gefolterd en gedood. Buelens mixt de grote culturele gebeurtenissen en alles wat er aan films, boeken en kunst verscheen met de belangwekkende politieke gebeurtenissen in de wereld. Wanneer hij het over de zwarte emancipatiestrijd heeft in de VS, de opstand van de Black Pantherbeweging en de moord op Martin Luther King, moet hij het ook hebben over Cassius Clay die zijn naam veranderde in Muhammad Ali. Maar Bue-

lens geeft niet alleen feiten en namen, hij duidt en schetst achtergronden en legt rake verbanden. Wanneer hij het over het feminisme heeft en waarom de man een "wandelende dildo" werd genoemd door Valerie Solanas, de vrouw die ook een aanslag pleegde op kunstpaus Andy Warhol. En toen de minirok hip werd, probeerden talloze regeringen, van Thailand tot Tunesië en van Tanzania tot Griekenland het kledingstuk te verbieden. Maar dat was, zegt Buelens, niet alleen een kwestie van smaak en blote benen, in vele Afrikaanse landen werd de minirok ook beschouwd als "een zoveelste vorm van neokolonialisme".

Twist Nr.1

De Jaren Zestig, een Cultuurgeschiedenis is een mastodont

van een boek waarin alles wat er in dat decennium van belang was met alles wordt verbonden. Gelukkig onderbreekt Buelens zijn tekst soms en geeft hij talloze thematische lijstjes van liedjes, films of boeken die handelen over een bepaald onderwerp, zoals *Tien Amerikaanse Liedjes over de Twist* (*Twist and Shout, Zig Zag Twist, Dear Lady Twist*) en even later ook een lijstje met twintig *Twists Around the World* met liedjes uit Hongarije, Trinidad, Congo, Egypte of Japan (Takashi Fujiki & The Skyliners: *Twist Nr. 1*). Al die lijstjes nodigen je meteen uit om het internet af te struinen op zoek naar de evidente en vaak niet zo

evidente parels. Het lijkt geen twijfel dat Buelens met *De Jaren Zestig* een van de boeken van 2018 schreef. Het is erudiet zonder wijsneuzerig te zijn, diepgravend zon-

der vakidoot te zijn en bevat een schat aan informatie. Voor iedereen die het decennium bewust meemaakte, zal dit een overrompelende bron van herkenning zijn. Voor allen die toen nog niet geboren waren, legt Buelens' boek op een toegankelijke manier uit waarom je plots in de kast van oude vader of bejaarde grootvader een lp van Jimi Hendrix zal ontdekken. En uiteindelijk zal je begripen wat die oude knarren bedoelen wanneer ze weer over "die goede oude tijd" beginnen te leuteren.

B De Jaren Zestig, een Cultuurgeschiedenis' Geert Buelens Ambo/Anthos, 1.024 blz. ★★★★★

